

Hiaure / 1886

Hervormde Kerk

Eenvoudig bakstenen zaalkerkje met geveltoren, bekroond door een spits. Gebouwd in 1869, verving een ouder kerkgebouw op dezelfde plaats. Gaaf meubilair uit de bouwtijd, in het torenportaal een in de muur ingemetselde grafzerk uit 1665 van een plaatselijke predikant.

Kas: 1886

Kunsthistorische aspecten

Literatuur

Jan Jongepier, *Vijf eeuwen Friese orgelbouw*. Leeuwarden, 2004, 151-152, 191.
Het Orgel, 2 (1886) (z.p.)

Orgelnummer 678

Historische gegevens

Bouwer
P. Flaes

Jaar van oplevering
1886

Oorspronkelijke locatie
Aarlanderveen, Hervormde Kerk

1908
• orgel overgeplaatst naar Hiaure, Hervormde Kerk
• toetsbeleg (ondertoetsen) in celluloid vernieuwd

Technische gegevens

Werkindeling
manueel, aangehangen pedaal

Dispositie
Manueel
8 stemmen

Prestant	8'
Holpijp	8'
Octaaf	4'
Roerfluit	4'
Quint	3'
Octaaf	2'
Mixtuur	3 st.

Cornet D 4 st.

Werktuiglijk register
ventiel

Samenstelling vulstemmen

Mixtuur

C	Fis	fis	fis ¹
2	2 2/3	4	5 1/3
1 1/3	2	2 2/3	4
1	1 1/3	2	2 2/3

Cornet c¹ 4 - 2 2/3 - 2 - 1 3/5

Toonhoogte

a¹ = 440 Hz

Temperatuur

evenredig zwevend

Manuaalomvang

C-f³

Pedaalomvang

C-d¹

Windvoorziening

Magazijnbalg met twee schepbalgen en balans-trapinstallatie (1886)

Winddruk

90 mm

Plaats klaviatuur

rechterzijde

Bijzonderheden

De orgelkas is van naaldhout. Op de twee panelen van de linker zijdeur van de kas zijn oorkondes geschilderd ter herinnering aan de plaatsing in 1908 en het maken van het orgelbalkon voor die gelegenheid.

In het front spreken D-fis van de Prestant 8', D-c in het middenveld, en cis-fis in de zijvelden, in elk veld de drie grootste pijpen. De overige pijpen in de zijvelden zijn stom.

C en Cis van de Prestant 8' zijn gedekte houten pijpen, die direct achter het middenveld zijn geplaatst op de stemvloer, die achter het front langs loopt.

De windvoorziening van 1886 is onder in de kas ondergebracht. De magazijnbalg bezit een dubbele vouw, aan de onderzijde zijn twee schepbalgen gemonteerd, die verbonden zijn aan een balans-trapinstallatie die, samen met het windzicht, in de achterwand van het orgel is aangebracht.

Tussen balg en windlade is een verticaal windkanaal geplaatst, waarop zich het klepje van het ventiel bevindt.

Het handklavier is een eiken staartklavier. Het eiken pedaalklavier bezit korte boventoetsen

van uniforme lengte.

De registerknoppen zijn in een horizontale rij boven de uitneembare mahonie lessenaar geplaatst.

Cancellenraam en ventielkast van de windlade zijn van eiken. Stokken en roosters zijn integraal authentiek. De voorlagen van de ventielkast worden met wigvormige klemmen van palmhout vastgehouden. De Cornet is op twee verhoogde banken geplaatst.

De cancelvolgorde is in hele tonen, als volgt:

Klavierkant/ e³.....C Cis.....f³.

Behalve de twee grootste pijpen van de Prestant 8' zijn ook C-H van de Holpijp van hout.

De twaalf hoogste tonen van de Roerfluit 4' bestaan uit open cilindrische pijpen.

De prestantpijpen en openfluiten bezitten spits geritste bovenlabia, de gedekten zijn voorzien van rond geritste bovenlabia.

Expressions zijn toegepast bij de Prestant 8' tot en met c³, de Octaaf 4 tot en met c², de Quint 3' tot en met f¹, de Octaaf 2' tot en met c¹, de Cornet 4' tot en met a¹ en de Cornet 2 2/3' tot en met dis¹.

Bij de Mixtuur komen expressions voor tot en met vergelijkbare hoogte (1/2 voet)